

Mrs. Perle Mesta, ki je potovala dva meseca po Sovjetiji, pripoveduje o svojih vtisih tam

Rekla je, da je bila zaprepaščena ob pogledu na življenje ljudi pod komunističnim režimom. — Povedala je mnogo o "čudnem, čudnem svetu komunizma."

LONDON. — Mrs. Perle Mesta, ki je imela pod Trumanovo administracijo položaj ambasadorja v Luksemburgu, se je pravkar vrnila z 12.000 milj dolgega potovanja po Sovjetski zvezi ter povedala, da je razpravljala z Rusi o kapitalizmu in komunizmu.

"Bila sem popolnoma odkritosrčna napram njim", je rekla. "Povedala sem jim, kaj si mislim o njihovem sistemu. Povedala sem jim, da ga ne maram. Oni pa so mi odgovorili, da me marajo našega. Torej smo si enaki."

Mrs. Mesta ni povedala, kdo je izmenjeval ta mnenja z njo. Povedala pa je mnogo o "čudnem, čudnem svetu komunizma".

Dva meseca v Sovjetiji
Mrs. Mesta se je vrnila iz Sovjetije z malim sovjetskim parnikom Beloostrovom. V Sovjetski zvezi je bila dva meseca in v tem času je videla več kot kateri koli Amerikaneec po drugi svetovni vojni, je rekla.

Bila je v Stalingradu, Ukrajini, v Baku, vozila se je vzdolž ob Volgi in bila je še v mnogih drugih krajih.

Tu so njeni glavni vtisi, ki jih je razodela časnikarjem:

1. "Vedno znova in znova slišite pripovedovati, kako polici-

ja odvajajo ljudi iz njihovih postelj ali od jedi ob mizah javnih restavracij. Vse to vam povzroča strah, dokler se vsemu temu ne privadite."

2. "Bila sem zaprepaščena kakor morajo biti zaprepaščeni vsi obiskovalci iz svobodnega sveta, ob pogledu, kako žive ljudje pod komunističnim režimom."

3. "Ruska moda je strašna. Ko pride ženska v trgovino, vidi tam sto oblek, ki so pa vse enake. In tako je po vseh trgovinah."

4. "Ruska hrana je dobra, če vam ugaja. Meni ni."

5. "Ne, niso mi rekli, naj pridem nazaj. In mislim, da tudi ne bi šla."

Za časa njenega obiska Sovjetije je bil aretirani in vržen v ječo Lavrentij Berija, notranji minister in vrhovni sovjetski policaj.

"Videla sem, kje je kraljeval. Še nikoli v svojem življenju niste videli, da bi kaka slika tako hitro izgnila, kakor je izgnil on."

Rekla je tudi, da je bila deležna vpludnega postopanja in da je "svobodno" potovala. Toda s pridržkom. Včasih njen spremljevalec ni mogel dobiti vize.

Dva jugoslov. rokoborca se nočeta vrniti v domovino

PARIZ. — Tukajšnje časopisje poroča iz Salzburga:

Jože Bayer, prvak teške kategorije v rokoborbi, in Belo Antel, ki sta oba člana jugoslovanskega športnega kluba Spartak, sta ostala v Avstriji in se ne vrmeta v Jugoslavijo.

Bila sta na turneji v zapadni Evropi, imela sta tekme z avstrijskimi rokoborci v Halleinu in bi se morala z drugimi člani skupine iz Salzburga vrniti domov. Vstopila sta v vagon z drugimi vred, pa sta zbežala, ko je vlak stal na postaji Bischofshofen.

Izjavila sta, da upata, da bosta mogla odpotovati v Kanado.

Milijon novih zavojev pripravljenih za Vzhod. Nemčijo

Zavoji ameriških živil bodo povzročili nov glavobol sovjetskim in vzhodnonemškim komunistom.

BERLIN. — Tukaj je bilo v ponedeljek zvečer naznanjeno, da je pripravljen milijon nadaljnjih paketov ameriških živil za razdelitev med gladne prebivalce Vzhodne Nemčije v drugi fazi razdeljevanja, ki se bo pričela v četrtek.

Kakor rečeno, nad milijon zavojev je že pripravljenih, nadaljnjih 300.000 zavojev z maščobami in groceriji, ki bodo tehtali po sedem funtov vsak, pa bo pripravljenih 1. septembra.

Odkar je preds. Eisenhower proglasil svojo ponudbo oz. dar Vzhodni Nemčiji, da ji bo Amerika darovala za 15 milijonov dolarjev živil, je bilo razdeljenih prebivalstvu Vzhod. Nemčije že 2.700.000 paketov.

V ponedeljek zvečer so radijske postaje Zapadne Nemčije navajale nova navodila 18 milijonov vzhodnih Nemcev, kaj jim je storiti, da dobe te pakete, ki se jih bo delilo na 14 postajah zapadnega Berlina.

Francoska politika v Afriki — politika "jekla in ognja"

Liga arabskih narodov bo podprla borbo Marokancev za neodvisnost in svobodo.

KAIRO, Egipt. — Arabska liga je ponudila svojo polno podporo Marokancem v njihovem boju za svobodo in neodvisnost od Francije.

Ahmed Šukairi, pomožni generalni tajnik Lige, je silovito ožigal francosko politiko "jekla in ognja" v Maroku, po strmo glavljenju in izgonu Sidi Ben Jousefa, bivšega sultana francoskega afriškega protektorata, ki je bil nadomeščen z Mulej Mohamedom Ben Arafom.

Arabske države bodo poskrbele, da pride marokanska zadeva v pretres na zboru Združenih narodov.

Iz drugega arabskega vira pa javljajo, da proučujejo arabske države možnost izstopa iz Zdr. narodov, če se Franciji posreči blokirati tozadevno razpravo v Varnostnem svetu Zdr. narodov.

Bodimo pri vsaki vožnji previdni in zmanjšujmo število žrtev!

Koreja žigosa Indijo za izdajalko

Mr. Truman je govoril na konvenciji amer. vojnih veteranov

Dejal je, da če se ne bo Amerika zavedala svojih odgovornosti, bo kmalu v tretji svetovni vojni.

KANSAS CITY, Mo. — Bivši predsednik Truman je v ponedeljek prekinil svoj molk ter izjavil, da je njegova politika zadrževanja komunistov povzročila, "da niso Sovjeti prevalili vsega sveta." Nato je Mr. Truman svaril, da če Amerika ne sprejme svojih odgovornosti, "bomo kmalu v drugi svetovni vojni."

Truman je govoril na konvenciji onesposobljenih ameriških veteranov.

Bivši predsednik je dejal, da sta bila Hitler in Mussolini komaj učenca v primeri z Rusi ter dodal, da je sila edino sredstvo proti sovjetski nevarnosti.

"Mi smo predlagali razorožitev. Predlagali smo kontrolo atomske energije na mednarodni osnovi", je rekel Mr. Truman. — "Toda sleherni poizkus so nam blokirali Sovjeti."

Bivšemu predsedniku so pripredili veterani svoje burno ovacijo, ko je stopil v dvorano.

Mr. Truman je v svojem govoru zelo pohvalil gen. Bradleya, do nedavno načelnika skupnih generalnih štabov.

Novi premier Pella je dobil zaupnico obeh zbornic

Njegov kabinet sestojajo iz samih članov Krščansko-demokratske stranke.

RIM. — Novi italijanski premier Giuseppe Pella je dobil zaupnico v obeh zbornicah italijanskega parlamenta, s čemer je bila končana kriza italijanske vlade. Zbornica poslancev mu je dala 315 glasov, 215 pa proti. Štiri in trideset poslancev se je vzdržalo glasovanja. — Senat pa mu je že v soboto dal zaupnico s 140 glasovi proti 86.

Pella, ki je star 51 let, je prvi zapadnjak in človek, ki veruje v hojo po srednji poti. Vlado je prevzel iz rok dolgoletnega premierja De Gasperija, nakar je sestavil kabinet, ki obstoja iz samih članov Krščansko-demokratske stranke.

Ob svojem nastopu je izjavil, da je njegova vlada samo začasna in bo trajala samo dotlej, dokler ne potisne sžozi parlament proračuna in da italijanskim voditeljem potrební čas, da "pri-dejo do sape."

Mrs. Roosevelt ima spet nov odbor

NEW YORK. — Mrs. Roosevelt je ustanovila "Odbor za narodne zadeve," ki bo, kakor kot odborova predsednica sama pravi, "pomagal držati Združene države na njihovi poti napredka in uspehov." Odbor bo nepolitičen in bo z vsemi zakonitimi sredstvi širil med ameriškim narodom zaupanje vase in zatiral malodušje, strah, zmešnjavo in negotovost v Zdr. državah.

Korejski zunanji minister je zagrozil, da se Južna Koreja ne bo udeležila mirovne konference, če bo nanjo povabljena tudi Indija, ki je njeno mesto tam samo ob strani komunistov.

Obdolžil je Indijo "izdajstva prve vrste, rokomavanja in spletkarjenja s komunisti," katerim naj Združeni narodi poleg drugega izroče tudi Formozo.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Dr. Y. T. Pyun, zunanji minister južnokorejske republike, je v ponedeljek izjavil na zboru Zdr. narodov, da bo Južni Koreji nemogoče prisostvovati politični konferenci, če bo sedela ob strani Združenih narodov tudi "izdajalska in naklepe kujoča Indija."

Ta izjava je pomenila toliko, da bo on odšel z zborovanja Zdr. narodov, če bo na to konferenco ob strani zaveznikov povabljen tudi Indija.

Sen. Alexander Wiley, član ameriške delegacije, je apeliral na Indijo, naj se odpove sedežu na politični konferenci.

Naglašajoč, da utegne Južna Koreja bojkotirati konferenco, je Wiley vprašal: "Ali bo Indija v očigled tega še vedno vztrajala, da postane članica te konference?"

"Amerika hoče mir"

"Amerika hoče mir", je rekel Wiley. "Ona noče nesporazuma z Indijo ali katero koli drugo deželo. Ona noče, da bi nastal med Zapadom nesporazum glede tega vprašanja. In prav tako Amerika ne more verjeti, da hoče Indija postati tisti činitelj, ki bi povzročil razkol med Zapadom."

Korejski minister je rekel, da si Indija prizadeva, spraviti kitajske komuniste v Združene narode in izročiti jim Formozo. Zunanji minister je obtožil Indijo "izdajstva prve vrste, rokomavanja in spletkarjenja s komunisti" ter vodstva načrta za izmenjavo vojnih ujetnikov, pod katerim bi se jim "umilo možgane" (izpreobrnilo h komunizmu).

Južna Koreja je odločno podpirala stališče Združenih držav, da se Indije ne povabi na mirovno konferenco.

Odprta vrata

Iz poučenih virov je bilo naznanjeno, da bo šla Južna Koreja iz Zdr. narodov, če se dovolji Indiji navzočnost na konferenci, in to stališče Južne Koreje je tudi glavni činitelj amer. kampanje, da se porazi Indijo v Z. narodih.

Sicer pa je južnokorejski minister pustil odprta vrata komunistom, da povabijo Indijo na mirovno konferenco, toda ob SVOJI strani, katerega povabila pa Indija verjetno ne bi sprejela.

Glede sovjetske navzočnosti na mirovni konferenci je korejski zunanji minister dejal: — "Ker je Sovjetska zveza tista, ki je iztuhlata, omogočila in podpirala severnokorejsko invazijo, je popolnoma pravilno, da pride na konferenco ob strani komunistov, toda ne drugače. Če pa Sovjetska zveza nima toliko moštva in bi se poizkušala prihuljiti na konferenco ob okrogli mizi (kjer so vsi enaki), tedaj se ji mora to na vsak način preprečiti."

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Zalostna vest iz domovine—

John Trček, 16223 Waterloo Rd., je dobil od doma sporočilo, da mu je umrl oče Andrej Trček, Rovte št. 12, pri Logatcu, v starosti 85 let. Bil je mlinar in tesarski mojster. Poleg Johna, ki je lani obiskal očeta, zapuščta tu še brata Luko Trček na Holmes Ave., v starem kraju pa sina Jožeta, hčere Marjano Jereb, Marijo Mlinar in Ano Malovrh v Grižah pri Celju, dalje tri sestre, več vnukov in pravnukov.

Deseta obletnica—

V četrtek ob 8.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Joseph Dolenc v spomin 10. obletnice njegove smrti.

Poroka—

Preteklo soboto sta se v cerkvi Lady of Perpetual Help poročila Robert F. Zalokar, sin Mr. in Mrs. Frank Zalokar, — 19321 Keldeer Ave., ter vnuk Mr. in Mrs. Anton Zadnik, in Donna Blaskevica, hči Mr. in Mrs. Jos. Blaskevica, 809 Hoover Ave. Čestitamo!

Dober zaslužek—

Fordova avtomobilska tovarna v 17601 Brookpark Rd., sprejema tudi nove Amerikance, ki govore vsaj nekaj angleščine. — Delovni pogoji so zelo ugodni.

Iz bolnišnice—

James Slapnik Jr., 6620 St. Clair Ave., se je vrnil iz bolnišnice in se zahvaljuje za cvetje, karte in obiske.

Rojenice—

V ponedeljek se je rodil Mr. in Mrs. Wm. Edwards, 27031 Zeman Ave, sinko, drugi otrok v družini. Mlada mati, rojena Jean Debevec, in dete sta v St. Ann's bolnišnici. Počituta se dobro. Čestitamo.

Zaroka—

Zaročila sta se Miss Dolores Kaučič in Robert Sierputowski. Dolores je hčerka poznanega Mr. John Kaučiča s 7603 Myron Ave. Ženin je pa sin Mr. in Mrs. Marcel Sierputowski z 1186 E. 87 St. Dolores je študirala dve leti na Western University in eno leto na State College v Bowling Green, O. Pred leti je bila članica mladinskega pevskega zbora, pozneje pa eno leto pianistinja pri pevskem zboru Jadran v Collinwoodu. Poročna slavnost se bo vršila koncem septembra meseca.

NAJNOVEJŠE VESTI

CLEVELAND. — Odbor okrajnih komisarjev je snoči sklenil, da bo predložil volilem v jeseni izdaje dveh vrst bon-dov. Ena izdaja bo znašala \$4.100.000 za zgradbo poslopja za okrajno administracijo, druga pa \$35.000.000 za zgradnjo podulčne železnice v doljenju delu mesta.

RABAT, Maroko. — Policija je vdrla snoči v palačo novega profancoskega sultana ter pri-jela 34 ubeglih teroristov ki so se tam skrili v oddelku za slu-žinčad.

DENVER. — Predsednik Eisen-hower in predsednik Mehike Adolpho Ruiz Cortines se bo-sta 19. oktobra sestala v bližini kraja Laredo, Texas, ob Rio Grande kjer bosta sloves-no posvetila Falcon jez.

Nova zaloga vina

Drenikova trdka poroča:

Naša domača vina iz Slovenije, pridelana iz zdravega in zrelega grozjda, natočena v steklene in v Ljubljani za Drenikovo razprodajo v državi Ohio, so dobila veliko priznanje in dober sloves med našimi ljudmi in drugimi Amerikanci. To so okusna in slastna vina, ki pospešujejo prebavo in obnavljajo krvni obtok, radi česar se človek počuti zdravega in veselega, močnega in zadovoljnega. Nekateri pivci ljubijo dišeči traminec, drugi si natočijo sladki šipon. Zdravja vam daje svetovno znani kraški teran, ko vam fini kabarnet in pirat iz Istre poživljata zastajajočo kri. To so raznobarna vina iz rodne in lepe Slovenije. — Mr. John Drenik, predsednik The Drenik Beverage Distributing, Inc., — 23776 Lakeland Blvd., Euclid, Ohio, sporoča našim narodnim domovom, gostilničarjem, trgovcem in posameznikom, da je dobil novo zalogo zaželenih vin iz Slovenije. Naročite si vina za hladne jesenske dni in za dolge zimске večere. Sedaj je čas, ko je zaloga pripravljena za vas. — Mr. Drenik se tudi zahvaljuje vsem odjemalcem v preteklosti in se priporoča za nadaljna naročila.

ATENE, Grčija. — Jonske otoke, kjer je vsled potresa pred dvema tednoma 130.000 ljudi izgubilo svoje domove, so pretresli novi potresni streljaji.

Danes jasno in vroče, ponoči jasno in toplo.

Jugoslavija je dobila novo pomoč od Zdr. držav

Nova pomoč naj omogoči Jugoslaviji zbrati rezervne zaloge hrane in surovin.

WASHINGTON. — "Foreign Commerce Weekly", ki ga izdaja trgovinsko tajništvo Združenih držav, je priobčil poročilo o dodelitvi nove pomoči Jugoslaviji. Poročilo pravi:

Agencija za Vzemajno varnost je dodelila nove zneske pomoči v skupni vsoti \$19.227.000 Jugoslaviji, Norveški in Evropski plačilni uniji.

Jugoslavija je dobila 15 milijonov dolarjev. To je posebna pomoč, ki naj omogoči, da bo država mogla zbrati rezervne zaloge hrane in surovin. Vse zaloge so bile izčrpane zaradi lanske suše. Če vključimo ta znesek, znaša celokupna pomoč, ki jo je dobila Jugoslavija v tem računskem letu, 121.750.000 dolarjev.

Iranska vlada bo verjetno dobila pomoč iz Amerike

WASHINGTON. — Kakor vse izgleda, ima iranski režim, ki je pretekli teden strmoglavil starega premierja Mossadegha, najboljše izgleda za dobavo ameriške finančne pomoči.

Končno odločitev, kakšna bo di pošle ameriška politika napram Iranu, bo naredil predsednik Eisenhower.

Formoza osvobodila laško ladjo

TAIPEH, Formoza. — Kitajske nacionalistične oblasti so osvobodile italijansko tovorno ladjo Marilu, ki je bila na potu v komunistično Kitajsko z raznim blagom, katerega so na Formozi raztovorili.

Vremenski prerok pravi:

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 169 Wed., Aug. 26, 1953

Vprašanje morale v politiki

Dne 14. avgusta je imel v San Francisco sedanji voditelj republikancev v senatu W. Knowland sestanek z vodilnimi republikanci v Kaliforniji, ob tej priliki je med drugim govoril tudi sledeče:

"Želim poudariti, da bi v slučaju, če bi drugi narodi glasovali za sprejem rdeče Kitajske v Združene narode, takoj v senatu predlagal resolucijo, ki bi pomenila, da naj bi Združene države zapustile to ustanovo isti dan, ko bi vanjo stopila rdeča Kitajska."

Tem besedam senatorja Knowlanda je sledilo dolgotrajno odobravanje. Nato je govornik še pristavil:

"Mislim, da je važno, da povemo to naprej, da vsakdo natančno ve, kako mislimo. Če bi sprejeli komunistično Kitajsko v Združene narode, bi to pomenilo kršenje vsakega moralnega načela. Pozivam vsako članico organizacije Združenih narodov, da prebere ustanovno listino ZN in če jo pregleda z odkritosrčnostjo, bo videla, da v smislu te ni mesta za rdečo Kitajsko v Zvezi narodov."

Splošnemu pritrjevanju navzočih republikancev k tem jasnim besedam se pač mora pridružiti vsak zaveden Američanec. Želeli bi le, da bi se vsa zunanja politika Združenih držav v resnici in dosledno držala tega načela, ki ga je povdarjal senator W. Knowland.

Toda to ne velja le za rdečo Kitajsko, marveč za vse komunistične države brez izjeme, tudi za Sovjetsko Rusijo in Titovo Jugoslavijo. Nobena izmed teh držav v smislu ustanovne listine Združenih narodov ne spada v to mednarodno organizacijo, ker ne daje svobode svojim državljanom in ker vsaka komunistična država ogroža svetovni mir.

Kakšna zmešana politika in kakšna morala bi bila to, če bi sprejeli v Zvezo narodov komunistično Kitajsko, ki je kot napadalec v vojni s to mednarodno organizacijo, ki je pomorila toliko tisočev ameriških vojakov, ki je tako nečloveško postopala z našimi ujetniki proti vsem mednarodnim dogovorom. Ali so Združene države zato žrtvovale toliko svojih mladih življenj in toliko milijonov, da bi za vse to prejela komunistična Kitajska še nagrado s tem, da bi bila sprejeta kot članica v Združene narode? Kaj bi rekli k temu naši vojniki, ki so se borili na Koreji? Kaj ujetniki, ki se vračajo vsi zmučeni iz komunističnega ujetništva? Kaj bi k temu rekli starši vseh padlih in pohabljenih vojakov? Tista stranka v Združenih državah, ki bi pristala na to, da se sprejme komunistična Kitajska v Zvezo narodov, bi nujno doživela polom.

Če prebirate izjave naših ujetnikov, ki prihajajo domov, vam mora biti jasno mišljenje vsega ameriškega naroda. Neki vrnjeni ujetnik se je ob prihodu v svobodo izjavil o onih tovariših, ki so agitirali za komunizem: "Jaz bi ga sedaj ubil, če bi ga dobil v roke."

Isto, kar velja za komunistično Kitajsko, bi moralo veljati tudi za Sovjetsko Rusijo. Vsak Amerikanec danes dobro ve, da sta Severna Koreja in komunistična Kitajska pričeli vojno na Koreji po ukazu komunistične Rusije, ki je dejansko vodila in vzdrževala to vojno.

Kakšna morala je to, če sede naši zastopniki s tem napadalcem skupaj v Združenih narodih? Ti so se borili v Koreji proti napadalcu, ki je dejansko sedel med njimi pri isti mizi. Zdaj nekatere države, zlasti Anglija, zahtevajo, naj bi bila zastopana v odboru Zveze narodov, ki bi se pogajal s severno Korejo o miru, tudi Sovjetska Rusija. Dejanski napadalec naj bi tako odločil o mirovnih pogojih kot član napadene skupine. Če hoče biti Sovjetska Rusija zastopana pri teh mirovnih pogajanjih, naj se pridruži zastopnikom severne Koreje in komunistične Kitajske, ne pa zastopnikom Združenih narodov.

Kako more svet pričakovati, da se bo sklenil pravičen mir, če se bo pogajal dejanski organizator napada na Koreji z onimi, ki so v njegovem imenu izvršili napad?

Kakšna politična morala je to, da sedi komunistična Rusija v Zvezi narodov, ki naj bi bila nekaka mednarodna organizacija svobodoljubnih in demokratičnih narodov? Saj je vendar vsemu svetu dovolj znano, da v Sovjetski Rusiji ni svobode in ne demokracije, da je tam popolnoma v nasprotju z načeli Združenih narodov vse polno prisilnih taborišč, da je ta država preselila cele baltske narode iz njih bivališč.

Isto, velja tudi za Titovo Jugoslavijo.

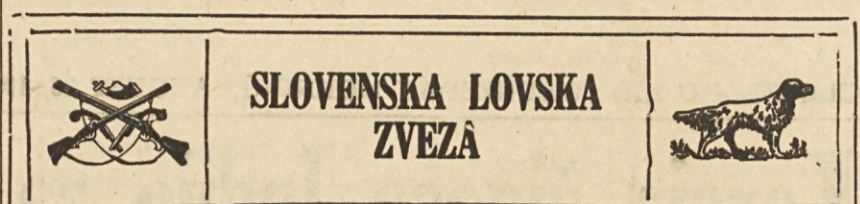
Ali se ne pravi norčevati se iz vsega človeštva, iz vsake demokracije in iz vsake morale, da zastopniki teh komunističnih držav sede v organizaciji Združenih narodov?

Vsa dosedanja politika v Združenih narodih, kjer so mirno sedeli zastopniki napadalcev in nasilnikov ter v svojih govorih pri zborovanjih te mednarodne ustanove delali le propagando za komunizem, ubija moralo v ameriškem narodu in zaupanje v vodstvo. Komunisti so s svojo propagando zapeljali nekatere naše ujetnike, da so ostali v komunističnem raju. Zakaj je bilo to mogoče? Tudi to je bil delni vzrok, ker je naše zavezništvo s komunističnimi državami in njih podpiranje ustvarilo v mnogih glavah zmešnjavo in

ubilo odpornost proti komunistični propagandi.

Odpor proti komunizmu vsled dogodkov na Koreji sedaj še bolj raste po vsej Ameriki. Veterani v Ohio so sprejeli na svojem letošnjem zboru resolucijo, da naša država ne sme več sedeti v Zvezi narodov s komunističnimi državami.

Kdor ne bo vodil dosledne in moralne politike napram svetovnemu komunizmu, z njim bo ameriški narod pometel v političnem življenju. M.

Medsebojne tekme naš Zveze so za nami. Zaključili smo jih v nedeljo 16. avgusta na strelišču Rainbow Hunting Cluba v splošno zadovoljstvo naših lovcev.	
A. Murn	20
F. Gerbec	19
F. Udovic Jr.	20
R. Staly	22
J. Zupec	13
	94
Skupaj 191 točk	
Rainbow Hunting Club	
J. Božič	22
J. Nasant	21

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

La Salle, Ill. — Pred nedolгим sem videl v tukajšnjem listu "DNT" poročilo časnikarske agencije United Press, v katerem navaja neka Helen Fisher, komentar maršala Tita, k političnim dogodkom v Sovjetski Rusiji. Tam povdarja, da Tito omenja, da Sovjeti uvidevajo, da so naredili velike napake pod Stalinovo vlado. Zato, da zdaj popuščajo in spreminjajo svoja stališča.

Glede korejskega predsednika Syngmana Rhee pa je Tito baje izjavil, da gre v svojih zahtevah predaleč. S tem, da nasprotuje premirju, gre predaleč, meni Tito. Potem pa svarilno nagnje proti Zapadu rekoč: "Zapad bi ne smel zahtevati prevelikih sprememb v Rusiji, ali pričakovati, da bo Kremenin opustil vse svoje načrte."

To, da je Tito odprl svoja usta k dogodkom v Sovjetski Rusiji sicer nima nobenega posebnega pomena. Zdaj smo pač v pasjih dnevih in časnikarski poročevalci so marsikje v zadregi za material za svoje kolone, pa jim prav pride tudi to, kaj kak Tito pove, kaj misli. Kake druge večje važnosti pa pri tem ni.

Očividno je politični potres v Sovjetski Rusiji le malo prestrašil tudi zagorskega "junaka" Tita. V čem in čim? V tem, ko se tresejo temelji političnim uredbam v komunistični materni deželi Sovjetski Rusiji, kjer je Tito naredil svoj izpit za komunističnega voditelja in bil potem poslan v Jugoslavijo, da tudi to podredi Moskvi in isto komunistično zira po načelih Marskovega komunizma. Potres marsikoga prestraši, posebno pa v takih slučajih državne voditelje, če začuti, da se kje tla majojo pod komunistično državno uredbo, kakor so se majala tla te dni v Rusiji, v Vzhodni Nemčiji, na Poljskem in še drugod. Kako bo Tito še le skakal kadar se bo zamajalo v njegovi zdaj tako žalostno urejeni komunistični Jugoslaviji? Well, bodočnost ima v svojih shrambah precej enih razočaranj tudi za Tita. Kdor bo dočakal bo videl. Komunistični kontumac, v katerega je postavljena zdaj Jugoslavija, bo tudi jenjal. Tedaj bo v Jugoslaviji tudi za Tita prevročje. Kam jo bo ubral? To bo zanimivo. Every dog has his day, tudi komunistični diktatorji jih imajo. Če ne danes pa jutri. Enkrat gotovo!

Zadnji mesec smo imeli tudi po tej okolici močne viharje, ki so povzročili mnogim farmerjem precejšnjo škodo. V naši okolici na St. Vincent Ave. je poškodovalo več streh, podrlo par garaž. Vihar je potrgal tudi več električnih in telefonskih žic. Okrog 275 privatnih telefonov je bilo brez zveze več ur.

Lani smo pri nas slavili 100 letnico mesta La Salle. Letos pa slavijo nekatera sosedna mesta,

A. Gradisar	20
P. Sauer	23
J. Vidergar	21
C. Klančar	15
E. Stopar	18
	97

J. Rangus	15
G. Arcuri	21
S. Russo	17
	96
B. Kastelec	15
J. Jakush	12
B. Dale	17
W. Fifer	16
C. Jakush	20
	80
Skupaj 176 točk	

V ponovni tekmi med zgoraj omenjenima kluboma je zmagal Slovenski lovski klub Barberton s 15. točkami nad Rainbow Hunting Clubom. Tako je Slovenski lovski klub Barberton zmagovalec te sezone. S tem je naše klubsko tekmovanje za to sezono zaključeno. Želim pa našim fantom vsu srečo pri lovu, najprej na ververice, potem na kunce in v decembru na srnjake. Lovski pozdrav! Krecic.

Slovensko šolstvo na Tržaškem

Kakor drugod so bile tudi na Tržaškem šole prvotno latinske in jih je vzdrževala Cerkev pred vsem za izobraževanje duhovnikov. S časom je Cerkev jela upoštevati ljudski jezik in je tako šola iz stoletja v stoletje postajala bolj narodna šola. Prvo srednjo šolo na današnjem Svobodnem tržaškem ozemlju so ustanovili jezuiti leta 1617 in sicer je to bila gimnazija.

V času Marije Terezije in Jožefa II. je država prevzela šolske zadeve v svoje roke. Latinsčina je v šoli nadomestila nemščina, kar je pomenilo za nemške narode tedanje Avstrije pričetek germanizacije po šoli. Nadzorstvo šol pa je tudi še v tem času bilo v rokah Cerkve. Okoliške vasi tržaškega mesta pa so dobile osnovne šole šele tekoma prve polovice devetnajstega stoletja. Okoli 1848 so postale osnovne šole v mestu samem italijanske, šole po vaseh pa slovenske. Tak je ostal položaj, dokler ni fašizem uničil zadnje ostanke slovenskega šolstva.

Zanimive so tudi številke za srednje šole leta 1909-10. Višja gimnazija je imela 142 Italijanov, 181 Nemcev in 197 Slovencev. Višja realka 209 Italijanov, 170 Nemcev in 92 Slovencev. Meščanske šole 171 Italijanov, 136 Nemcev in 123 Slovencev. Skupaj 522 Italijanov, 487 Nemcev in 412 Slovencev.

Slovinci tedaj v Trstu niso imeli ne državnih ne privatnih srednjih šol. Le v Gorici je Avstrija dovolila 1. 1913 slovensko gimnazijo in v Idriji leta 1901 slovensko realko. Po prvi svetovni vojni je Italija slovensko gimnazijo v Gorici ukinila. Tako je bilo v šolskem letu 1921-22 2400 srednješolcev na šolanju v Jugoslaviji.

Tržaški Slovenci imajo danes v Trstu: 1. Višjo realno gimnazijo — 229 učencev — kjer je poučevalo letos 24 profesorjev. Nižji razredi imajo normalno število učencev, to je nad trideset, višji razredi pa tudi le po kakih petnajst. Na tej šoli se učenci učijo slovensčine, italijanščine, latinščine in angleščine. V vseh drugih predmetih odgovarjajo učni načrti precej jugoslovanskim razmeram.

2. Državno učiteljsko — 137 učencev. Na učiteljsko je poučevalo v minulem šolskem letu 21 profesorjev. Učiteljski študij v Trstu traja štiri leta. Tudi na učiteljsko se učenci učijo istih štirih jezikov, kakor na realni gimnaziji.

3. Državna trgovska akademija — 114 učencev. Osemnajst profesorjev je poučevalo na trgovski akademiji. Trgovska akademija je petletna. Učenci se učijo na akademiji slovenskega, italijanskega in angleškega jezika.

4. Nižja srednja šola — 552 učencev. Na tej šoli je bilo 40 slovenskih profesorjev. Šola je triletna, v prvem razredu v latinščino in slovensčino ter od drugega leta naprej tudi v angleščino.

Po končanem tretjem letu polagajo učenci tako zvano malo matura. Pri nas bi to nekako odgovarjalo High School.

5. Nižja industrijska strokovna šola — 419 učencev. Na tej šoli je poučevalo 13 učnih moči. Šola je triletna. Posebni tečajji — navadno industrijski tečajji — dvoletni so bili še izven Trsta v Nabrežini, na Opčinah, v Prčseku, Katinarji, v Dolini in kmetijski strokovni tečaj na Plavjah.

va in zakoni so na njihni strani. Well, za enkrat bo tako, vsaj dokler bodo ženske v Burnsville hlače nosile. Tako vidite se vrtil svet okrog nas. Kadar bo zopet kaj za zapisati, se bom pa zopet oglašil. Do tedaj pa vsem lep pozdrav in Bog živi!

Na vseh navedenih šolah je bilo pričetkom šolskega l. 1952-53 vpisanih 2028 učencev in sicer 994 fantov in 1034 deklet. Dijaki so tudi v tem šolskem letu izdajali svoj list "Literarne vaje". Bil je to mesečnik, ki je izšel v osmih številkah na 272 straneh.

Slovenska radio - oddajna postaja je priredila pet oddaj samo za sodelavce "Literarnih vaj". Slovenske šole so imele v minulem šolskem letu tudi dve skupni prireditvi in sicer 8. februarja 1953 Prešernovo proslavo in skupno akademijo. Za to zadnjo prireditev je vladalo tako zanimanje, da so jo morali trikrat ponoviti.

Pes, najzvestejša domača žival

Psa je človek udomačil že v mlajši kameni dobi, ko se je šele začel ukvarjati s kmetijstvom in živinorejo. Sčasoma se je pes tako navezal na človeka, da mu je zdaj najzvestejša in najbolj vdana domača žival. Človek ga uporablja za najrazličnejša dela. Psov je na svetu kakih dvesto vrst. Razlikujejo se po zunanosti in lastnostih. Poznamo do 100 kilogramov težke in en meter visoke, pa tudi samo en kilogram težke in 25 cm visoke pse. Delimo jih navadno v ovčarje, čuvaje, lovske, pse za vprego in luksuzne pse, lahko pa jih dresiramo tudi za razna druga opravila, zlasti za policijsko in sanitetno službo.

V začetku našega stoletja so začeli pse uporabljati tudi v armadah, da iščejo na bojiščih ranjence. Že v rusko - japonski vojni so se v armadi generala Kuropatkina zelo dobro obnesli. Na hrbtih so imeli privezana sedelca iz nepremočljivega platna, z žepom na vsaki strani. V žepih so nosili obveze in steklenice žganja ali ruma, okrog vratu pa privezane zvonce, da jih je bilo tudi ponoči slišati, ko so hodili po bojiščih. V žepih so imeli razen tega piškote kot nagrado zase. Ranjenci so iz žepov jemali sredstva za prvo pomoč, če pa je bil ranjenec nezavesten, je pes ostal pri njem in lajal, dokler ni priklical bolničarjev.

Pes je po naravi odkritosrčen. Ničesar ne more prikriti, varati ali lagati ne zna, ker ne more govoriti. Premoč svojega gospodarja rad priznava. Kdor misli, da se ima pes za sužnja, se moti. Gospodarju se podredi prostovoljno in od njega ne zahteva drugega kakor, da je pravičen. Noben pameten gospodar psa ne pretepa, ker ve, da bi ga s tem poniževal.

—Vsakdo se laže zmoti, kakor pa zmoto prizna.

—Vsakdo se laže zmoti, kakor pa zmoto prizna.

—Vsakdo se laže zmoti, kakor pa zmoto prizna.

—Vsakdo se laže zmoti, kakor pa zmoto prizna.

—Vsakdo se laže zmoti, kakor pa zmoto prizna.

—Vsakdo se laže zmoti, kakor pa zmoto prizna.

—Vsakdo se laže zmoti, kakor pa zmoto prizna.

—Vsakdo se laže zmoti, kakor pa zmoto prizna.

—Vsakdo se laže zmoti, kakor pa zmoto prizna.

—Vsakdo se laže zmoti, kakor pa zmoto prizna.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

11. Razširjanje luteranstva v posameznih pokrajinah

Prišlo je celo do pretepa, v katerem se je Knafeľ s sekuro ubranil nasprotnika. Isto leto so tudi kmetje v Puštalu, ki so bili baje Wurtzmerjevi podložniki, napadli s psovkami Jurija Dalmatina, ko je ondi pridigal gospodi in loškim luteranom. Grozili so mu, da ga zadavijo, ako ga še enkrat zalotijo na Sorškem polju. V te razrvane razmere je posegla zemljiška gospoda, kateri je pristojala pravica urejati cerkvene zadeve na svojem gospodstvu. — Jeseni 1. 1585. je vojvoda Ernest Bavarski, škof brziński, poslal v Loko štiri komisarje, ki so takoj odstavili luteranski mestni svet in nastavili za mestnega sodnika in svetovalec same katoličane.

Obisk luteranskih pridig je bil prepovedan pod denarno kaznijo. Meščana Jožefa Oberhuberja, ki je bil neki voditelj luteranov in druge šuntal k uporu, in še nekaj meščanov so dali zapreti. Ob istem času se je izvršila izprememba tudi pri upravi loškega gospodstva. Mesto luterana Filipa Siegersdorferja je postal oskrbnik brziński kanonik in stolni školastik Ivan Krištof Herbart pl. Hohenburg. — Loški protestanti so se proti odredbam komisarjev pritožili na deželne stanove, češ, da nasprotujejo svoboščinam in pravicam kranjske dežele. Na poziv deželnega oskrbnika (Landeverwalter) so morali komisarji v Ljubljani pred stanovskim odborom opraviti svojo postopanje; novega katoliškega sodnika in njegovega pisarja pa so stanovi dali zapreti, ker sta nekoga luteranskega dacarja izgnala iz mesta.

Se le strog ukaz nadvojvoda Karola, da se stanovi nimajo vmešavati v posle brzišnske komisije, je slednji dal zopet prostoro. Osemnajst loških meščanov, ki se niso hoteli podvreči njenim odlokom, je bilo kaznovanih z denarnimi globami in zaprtih, dokler bi ne plačali. Nasprotstvo z deželnimi stanovi pa se je tako poostriilo, da je novi loški oskrbnik že ukazal oborožiti podložnike, zastražiti mesto in grad za slučaj da bi kranjsko plemstvo s silo hotelo preprečiti daljne odredbe. Edenintrideset loških podložnikov je bilo zaradi luteranstva izgnanih. Pravda z deželnimi stanovi se je še vlekla tja do leta 1589. in le s pomočjo nadvojvoda Karola so mogli slednjič brziński komisarji svoje delo dovršiti.

Kako strogo so poslej pazili v Loku na vsak pojav protestant-

ske agitacije, nam priča dogodek s predikantom Kupljenikom 1. 1587. Ko je 18. junija imenovanega leta Kupljenik obiskal bolnega luterana Felicijana Gompa v Železnikih, sta ga dva lovca zasačila na loškem svetu, potegnila s konja, pretepla do krvi in vrgla v ječo. Teden pozneje ga je dal loški oskrbnik v spremstvu sedmih lovec odpeljati preko Cerknega in Tolmina v Gorico, od koder so ga izročili patriarhovemu sodišču v Vidmu. Pa tu se mu je posrečilo uiti. — Letu 1600. je bilo v Loku še 10 protestantov.

Prvi oznanovalec luteranske vere v Kranju je bil Gašper Rokavec, ki je že kot vikar stolne cerkve v Ljubljani deloval v Trubarjevem duhu. Letu 1548. je imel z njim vred biti zaprt, a se je z begom odtegnil kazni in že prihodnje leto nastopil v Kranju kot luteranski pridigar. Letu 1554. ga je cesar Ferdinand poslal v Videm, da bi bil ondi sojen od duhovskega sodišča, pa znal se je oprati vsake sumnje krivoverstva. Zdaj je tembolj drzno nastopal. Število privržencev mu je tako naraščalo, da je imel 1. 1561. že 300 obhajancev. Naslednje leto je prišlo cesarsko povelje, naj Rokavca s Trubarjem vred zapro; vendar so znali deželni stanovi to preprečiti.

Kako se je luteransko agitacija zanesla v cerkev, o tem nas pouči poročilo kranjskega vikarja Jurija Wolfa, ki je leta 1561. pisal ljubljanskemu škofu Petru v tej zadevi: "Moram nanznaniti, kaj luterani počenjanjo. Kakor ste ukazali, sem oznanil v cerkvi, da bodo v nedeljo po maši pete litanije. V pridigi sem razložil, zakaj in kako naj svetnike častimo in kakšna razlika je med nami in luterani. Ko sem potem hotel imeti pete litanije, se služabniki niso hoteli nič ganiti. Luteranci so namreč naročili učitelju, pevcu, učenecem in cerkveniku, naj nikar ne sodelujejo, kadar se bodo pelev litanije. . . Seveda sem bil zaradi tega nevoljen; mestni sodnik se je pa smejal in norčeval iz duhovnikov. Rokavcu je sporočil, naj le pride nazaj v Kranj in naj pase svoje ovčice, kakor poprej."

Iz tega poročila spoznamo, da se je tudi v Kranju bil mestni svet že poluteranil in ščitil predikante. Rokavec je nadaljeval zapričeto delo do svoje smrti (1565). Za njim so dobili luterani za predikanta Jerneja Knaflja, ki je pomagal ustanoviti v Kranju luteransko šolo. Katoliška šola je stala na mestu sedanjega župnišča že v začetku 15. stoletja, luteranska se je pa ustanovila leta 1569. Učitelj se je imenoval latinski in nemški učitelj. Predlagal ga je deželni stanovom mestni svet in je dobival po 24 gl. letne plače iz deželne blagajne. Mesto mu je dajalo po 10 gl. na leto, prosto stanovanje, kurjavo in neko svoto za šolske potrebsčine. Razun šole so si luterani pridobili tudi svojo cerkev in sicer podružnico sv. Rožnega venca. Ta cerkev je bila leta 1518. na novo zgrajena in lepo ozaljšana. Mestni svet je s tem pridobil patronsko pravico. Zdaj je izbral svojo oblast v to, da je cerkev izročil luteranom.

(Dalje prihodnjič.)

OBJAVA

Objavljam, da nisem več odgovoren za nobene druge dogodove, kot samo za svoje.

J. V. Kaučič.
(aug.26.28)

Primanjkuje Sovjetom urana!

Po raznih strokovnih poročilih bi morala imeti Sovjetska Rusija bogata ležišča uranovih rud delno doma, delno v deželah, ki so pod njenim vplivom. Ponovno so bila omenjena ležišča uranovih rud v sovjetski republiki Tanu-Tuva v Sibiriji, v kitajskem Vzhodnem Turkestanu in v Tibetu. Pomembna ležišča naj bi bila tudi v Ukrajini in na Uralu. Obsežno in načrtno izkoriščanje na uranu revnih rudišč v Vzhodni Nemčiji in na Češkem pa kaže, da Sovjetom nemara urana primanjkuje.

Ko so zahodne zasedbene oblasti podpisale statut o zasedbi Zah. Nemčije, je bonnska republika lahko nadaljevala raziskavanja na področju atomske energije in delala poskuse za njih gospodarsko izkoriščanje. To je postalo pomembno tudi zaradi tega, ker so za ta postopek potrebne tudi sestavine urana, ki ga ni mnogo na svetovnem trgu, pridobiva pa ga tudi Nemčija.

Glavna ležišča urana so v Belgijskem Kongu, Kanadi in ZDA (Colorado), dodati pa je treba še Južno Afriko in Avstralijo. Uran iz vseh teh dežel kupujejo predvsem ZDA, nekaj pa tudi Anglija. Ležišča uranove rude v vzhodnoevropskih državah so seveda pod nadzorstvom Sovjetske zveze.

V Nemčiji so ležišča uranove rude na vzhodnem področju. O vseh teh podjetjih je mogoče zvedeti le bore malo, odkar je postala uranova ruda bolj vojaškega in političnega kot pa gospodarskega pomena. Zategadelj plačujejo potrošniki zanjo vsako ceno. Rudne plasti, na katere je uran najbolj navezan (srebro, kobalt, nikelj, arzen), so spoznali v Nemčiji že zelo zgodaj. Kamenin, posebno granita, ki vsebuje precej urana, je v Nemčiji precej. Uran je predvsem v vul-

kanskih kameninah in v vrhnjih plasteh zemeljske skorje.

Najbolj znana ležišča uranove rude na nemških tleh so v starih revirjih srebra na nemški strani Češkega rudogorja (Freiberg, Schneeberg, Marienberg). Revir v Joahimovu pa je na češki strani tega pogorja. Na površini teh skladov so srebrne rude, nekaj globlje nikelj in kobalt, pod njima pa uranova ruda. Prejšnje čase so iz nje izdelovali zelo dobre barve (predvsem rumeno in rjavo), zadnjih 50 let pa pridobivajo radij za potrebe v zdravilstvu.

Kopanje uranovih rud v saških predelih so zaradi slabe donosnosti opustili. Šele leta 1946 so sovjetske oblasti začele znova. Tako so prišle do snovi, ki jo potrebujejo za pridobivanje vojaško pomembnega uranovega izotopa U 235. Ta pa je v poglavni vrstni uranovi rudi (0,7 odstotka). V tej rudi je tudi plutonij, prav tako pomemben za oboroževanje. Sovjeti so začeli kopati in vseh nekoč znanih področjih, pa tudi na Harzu, v Vogtlandu in v Turinškem gozdu. Največ uspehov so dosegli v Krkonosih.

Leta 1947 so Sovjeti ustanovili "državno akcijsko družbo kovinske industrije Wismut," ki ima podružnico v Moskvi. Zaradi

metod, ki so jih sovjetske oblasti uporabljale pri najemanju delavcev, in zaradi delovnih razmer je zbudil ta obrat že pred časom svetovno pozornost. Delniška družba Wismut ima baje zaposlenih 300.000 ljudi. Strokovnjaki cenijo letno proizvodnjo na 200—1000 ton.

Sovjetska proizvodnja urana daleč zaostaja za proizvodnjo v Belgijskem Kongu, v Kanadi in v Coloradu. Seveda tudi ta podjetja ne objavljajo količine pridobljenega urana, vendar je znano, da je dobavil Belgijski Kongo leta 1946 ZDA 6253 ton uranovega koncentrata, Veliki Britaniji pa 2500 ton. Tudi za bodoče ni mogoče pričakovati, da bi svet zvedel za podatke proizvodnje urana v Vzhodni Nemčiji, toda čedalje večje poseganje v revirje, ki so bili že opuščeni, potrjuje mnenja tistih, ki pravijo, da proizvodnja urana na sovjetskem področju Nemčije prej pada, kot pa se veča.

Vesti iz Slovenije

Birokratizem

Neki Gučer Adolf iz Pristave se pritožuje v "Ljudski pravici", da mu je Zavod za socialno zavarovanje priznal z odločbo P 48566 za 36 let, 3 mesece in 20 dni delovne dobe kot rudarju-minerju 1700 dinarjev mesečne pokojnine. To je po uradnem kurzu nekaj več kot 3 dolarje, po neuradnem pa niti en dolar.

Pa naj še kdo reče, da se "Prosveta", "Enakopravnost", in "Glas Naroda" ne navdušujejo za Titovino. O teh stvareh ne pišajo, čeprav pridno prepisujejo članke iz starokrajških časopisov.

Ubogri klerikalci

Vsega, kar gre komunistom napak, so krivi klerikalci. Na okrajni konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva (bivše OF) v Kranju so zopet enkrat na debelo udarjali po klerikalcih. Ugotovili so, da so bili zaradi premajhne budnosti aktivistov izvoljeni v Gorenji vasi in Cerkljah v občinski odbor "klerikalno usmerjeni ljudje in eksponenti Vatikana." Občinska odbora v Žabnici in Smledniku nista imela niti enega občinskega zbora, ker so v njih ljudje "ki niso dovolj predani in zavedeni". Največ prostora pa je posvetil "Slovenski poročevalec" v svojem poročilu o konferenci zdravniku dr. Bohinec iz Cerkelj, ki je tudi član občinskega odbora. Na občinski seji je menda dr. Bohinec rekel, da so člani komunistične stranke in OF, ki hodijo na seje navadni policijski organi, ki samo zavirajo delo odbora.

Komunistična točnost

Nekdo je oddal v Novem mestu na pošti brzojavko dne 15. julija. Brzojavka je bila izročena naslovniku v Radečah pri Zidanem mostu po petih dneh, to je 20. julija. Med tem so v

Novem mestu že davno pokopali tistega, na čigar pogreb naj bi prišel oni iz Radeč. Nikar ne mislite, da posluje jugoslovanska pošta tako tudi takrat, kadar je brzojavko oddala OZNA ali kak organ komunistične stranke.

MALI OGLASI

Lastnik prodaja

"Colonial" hiša 6 sob, severno od Lake Shore Blvd., blizu cerkve, šole, trgovin in transportacije. Plinsko gretje. Cenena za hitro prodajo. Kličite IV 1-2183. (169)

Nenavadno dober kup

E. 78 St., blizu Union Ave., blizu sv. Lovrenca fare, lepa hiša, 6 sob, za 1 družino, vse na enem nadstropju, polna klet, furnez, velik lot. Bo prazno okoli 1. sept. Okrog \$2000 gotovine, ostalo kot najemina. Cena samo \$7900. Kličite J. F. Rogers Realty 6821 Fleet Ave. vogal E. 69 St. (171)

V fari Marije Vnebovzete

Blizu Holmes Ave., lepa 7 sobna hiša z 4 spalnicami.

Blizu Lake Shore Blvd.

Se lahko takoj vselite, 1-družinska z 6 velikimi sobami, dvojna garaža, plinsko gretje. Kovac Realty 960 E. 185 St. KE 1-5030 (173)

Romarji

Naznanjam romarje, da naj se prigrasijo sedaj, kateri nameravajo iti v Frank, Ohio, na 13. sept. Časa je še samo dva tedna. Ne čakajte do zadnjega. Kličite in rezervirajte si sedež na busu. DI 1-4393, Mary Novak. (170)

Iščem sobo — prodam knjige Iščem opremljeno sobo in po možnosti tudi hrano pri mirni slovenski družini, bodisi v Collinwoodu, Nottinghamu ali Euclidu. Prodaj knjige: Roman — "Ljubezen in maščevanje" (102 zvezka) in roman "Strah na Sokolskem gradu" (60 zvezkov, nevezani). Pokličite: PO 1-2311.

Naprodaj

Dvojna postelja, peč, ledenica, miza, vse v dobrem stanju. Tudi drugo blago. Na 1432 W. 81 St.

Iščejo stanovanje

Trije mirni odrasli iščejo 5 ali 6 sob v St. Clairski okolici. Kličite EX 1-0785. —(171)

Hiša naprodaj

Hiša za 2 družini v dobrem stanju. Tudi nekaj pohištva. Na E. 77 St. Kličite EN 1-6366.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO (DR. KERN)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane \$3.25.

tudi

Slovensko-angleški slovar

(Dr. Kotnika)

Po pošti \$5.25

Dobite jih v

potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER

6411 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

U. S. A.

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborno zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

KE 1-0034

Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

Moški dobljo delo

Freight Handlers

Nickel Plate Freight House sprejema moške v starosti 18 do 50 let za nakladanje in razkladanje blaga. 5 dni v tednu. Nadurna plača po 8 urah in po 40 urah. Obrnite se na

A. P. PHIPPS

Nickel Plate Railroad Co.

E. 9th in Broadway (170)

TOOL ROOM LATHE OPERATORS MACHINE REPAIRMEN TOOL ROOM HARDENER MACHINE REBUILDERS

Visoka plača od ure z dodatki za življenske stroške in mnogo delovnih ur. Ta dela so v naši E. 93 in Woodland tovarni in v naši E. 152 St. tovarni. Oglasite se v employment uradu na E. 152 St.

MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 E. 152 Street (172)

FORD MOTOR COMPANY

Clevelandska tovarna

sprejema prošnje od

Novih Amerikancev

ki govore nekaj angleškega. Ta firma nudi visoke plače, dobre delovne pogoje in varnost za bodočnost. Zdjaj preiskujemo sposobne moške za vsa različna dela. Prosimo oglasite se v našem employment uradu osebno na Engle Rd., južno od Brookpark. Če živite izven mesta, pišite na

FORD MOTOR CO.

17601 BROOKPARK RD.

Cleveland, Ohio (173)

Ženske dobijo delo

Pomivalka

Stalno delo od 6 zv. do 1 zj. Vas izučimo. Nič ob nedeljah in praznikih. Stalna plača in kosilo. Oglasite se pri

LUCCIONI'S

4213 Euclid Ave.

ob 11 zjutraj (170)

Čistilke

Ženske za čiščenje, ki bi bile pripravljene delati ponoči, išče

Prospect Window Cleaning Co.

1107 Bolivar Rd.

CH 1-6991 (170)

Ženske za čiščenje

Izkušene ali neizkušene nočno delo — stalno delo Dnevna mezda — koristi. Ohio Window Cleaning Co. 1785 E. 45 St. HE 2-0233 (169)

MALI OGLASI

Radi selitve v drugo državo

lastnik prodaja hišo 6 sob (vse udobnosti) garaža itd. Vse v najboljšem stanju, cena zmerena. Lahko tudi pohištvo. Na 1281 E. 169 St. HE 1-8233. (169)

Naprodaj

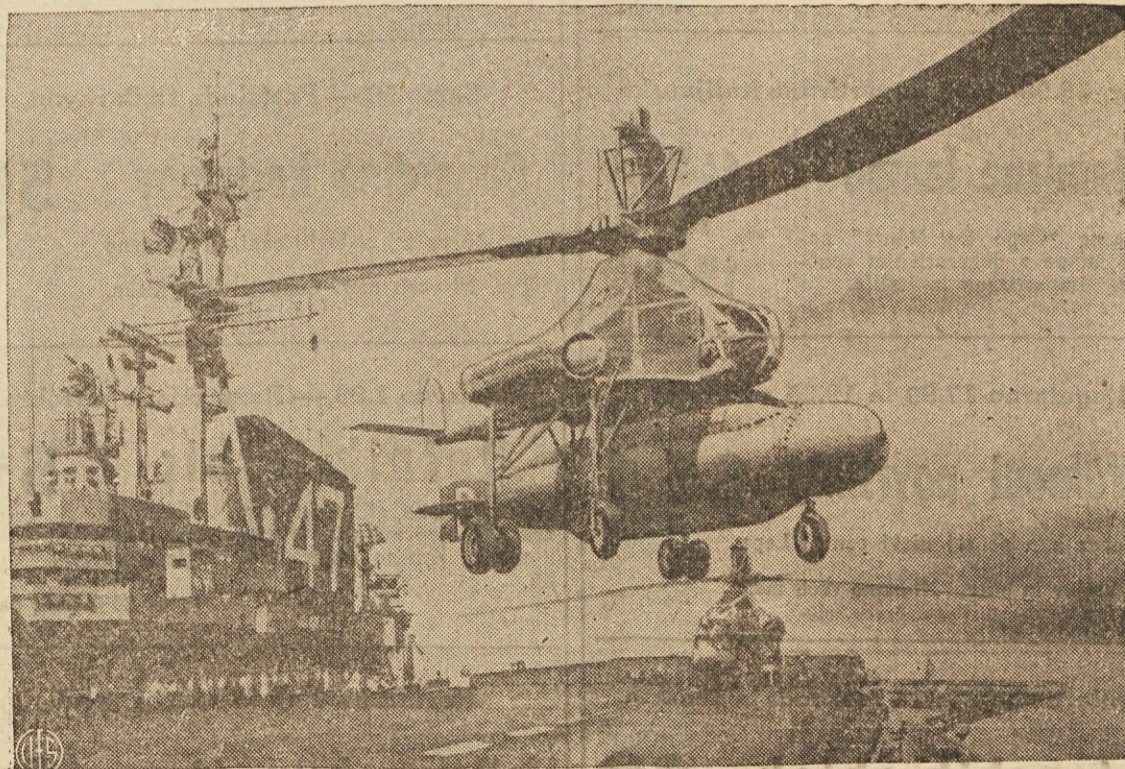
Frigidaire ledenica, 7 kub. čev. v dobrem stanju. Poceni naprodaj. Kličite KE 1-3036. (169)

Naprodaj

Philco ledenica, peč, pohištvo za jedilno sobo in različni kosi. Na 21751 Ivan Ave., blizu E. 222 St. (170)

A. STEVENSON V LONDONU — Propali demokratski predsedniški kandidat Adlai Stevenson se je na svoji poti okoli sveta ustavil tudi v Londonu. Na levi ga vidimo v navadni obleki na poti v ameriško poslaništvo, na desni pa opravljenega za obisk v Buckingham palači.

LETALO NESE PODMORNICO — Slika nam kaže najnovejše smrtonosno orožje ameriške vojne mornarice — žepno podmornico. Orjaški helikopter se je dvignil z njo, da jo poneso v z minami zaprt zaliv "sovražnika." Malo, toda zelo nevarno in uspešno orožje, ima štiri moze posadke.

DVA POGREBNA ZAVODA za zanesljivo izkušeno sočutno pogrebno postrežbo po ceni, ki jo SAMI izberete pokličite

A. GRDINA & SONS FUNERAL DIRECTORS
1033 East 64th St.
Cleveland 13, Ohio

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

Zgodilo se je nekaj čudnega. Ljudem se je zmeraj bolj smilil, čim strastneje so ga lovili. Ubogi fant, so govorili. Da oblast tako goni domačega človeka, kakor divjo zver! Ola, s katerim smo se tolikokrat ti in jaz in še marsikdo tako prijeto pomenili!

Tedaj se je zvedelo, da so ga vendar ulovili. Ne vojaki in ne lensman. Bila sta dva drvarja, ki sta prišla v prazno kočjo na planini, da bi si skuhalo kosilo. Tam notri je ležal, razcapan, shujšan, sami lasje in brada, da ga skoraj ni bilo več spoznati. "Ola, vstati moraš."

"Sel je zlepa z njima. Ampak najprej sta mu morala dati jesti."

Nekaj dni po tem so dninariji pod Dyrendalom zlagali snope v kopicice. Naenkrat se je eden izmed njih začel ozirati na pot. "Tamle prihajajo!" je rekel.

In vseh šest gre k poti in čaka.

Najprej pride lensman sam na zapravljevcu. Gospod je, zato se mu odkrijejo. Za njim pa pride navaden voz z desko počez. Na njem sedi Ola, s sponami na rokah, in z obeh strani po en mož. Ves čas se pogovarja z njima. In čudno! Dninariji se odkrijejo njemu prav tako, kakor da bi tudi on bil gospod.

Ola se ozre k njim in se nasmehe. In oni, njegovi stari tovariši, mu pomahajo s klobukom.

Veliki hlapec pa ustavi voz in stopi k njemu, da mu da roko. Čisto na skrivnem mu stisne v pest majhno pismo. Potem so se odpeljali.

K zaslišanju so poklicali tudi polkovnika. In ko je stari, trdi vojak videl svojega hlapca med dvema stražnikoma, mu je bilo tako čudno v vratu, kakor bi se mu bilo nekaj zataknilo. Ola je bil priznal. Ali polkovnik je tako toplo govoril in je šel celo tako daleč, da je imenoval vse skupaj mladostno razposajenost. Če bi imel on sam odločati, bi spregledal vsako kazen.

Hm! so se spogledali sodniki. Pač pa je pripomoglo k temu, da je Ola dobil samo eno leto prisilnega dela.

Nekoč pozno večer, ko je bil polkovnik že v postelji, so se odprla vrata in njegova hči je prišla v sobo.

"Oče," je rekla — "hudo mi je, a povedati ti moram nekaj, kar te bo bolelo."

"No kaj?" Tipal je za žveplenkami, da bi prižgal luč. Ona pa mu je vzela škatlico iz rok in sedla na rob postelje.

"Tole. Tisti, ki so spravili Ola Vatneja v ječo, ga ne smejo popolnoma uničiti."

"Elza — kaj hočeš s tem?" v temi je napenjal oči, da bi razločil njen obraz.

"Odlučila sem se poročiti se z njim, ko bo prost."

Polkovnik je omahnil globlje v blazine. Postalo je tiho. Končno: "Poslušaj, ali se ti sanja, moj otrok?"

"Oče, dobro sem premislila. Kriva sem prav tako kakor on. In če me hoče, bova pač šla tako daleč, da te ne bo treba naju biti sram. Zdaj sem ti povedala."

Pogladila ga je z roko po čelu in odšla "Elza!" je zaklical oče in se dvignil v postelji. Ona pa je nalahno smuknila skozi vrata in jih zaprla za seboj. Potem so utihnili njeni koraki v hiši.

II

Morten Kvidal je stopil zunaj na pomoču s parnika. Za seboj je imel fjord, a pred seboj ves okraj, ko se je nameril v hrib proti gozdu in močvaram okrog Lindegaard. Bil je petindvajsetleten fant, v temni obleki iz grobege sukna, z rjavim žamestim klobukom in s torbo na rami. Njegov goli obraz ni bil tako ožgan, kakor bi moral biti v času pomladnega dela. Ali prebil je skoraj vso zimo v me-

stu kot mizar.

To leto so bile Binkošti zelo zgodnje. Gozdovi listnatega drevja so bili komaj svetlozeleno nadahnjeni, njive so bile še črne in so dišale po gnoju. Na zahodu iznad fjorda so žarele snežne gore v zahajajočem solncu. Ves okraj je bil kakor pogreznjen v sinji polmrak, samo tu in tam je zaplamtelo okno. Ko je prišel iz gozda in zagledal jezero v široki dolini, je obstal, sam ni vedel zakaj. Čudno mu je bilo: Bil je dolgo z doma, zdaj pa se je vračal. Vse, kar je videl pred seboj, ga je pozdravljalo: Saj ti si naš. Hribi, jezero in hiše so mu klicali: Po-dravljen doma. Pomaknil si je klobuk s čela, se obrnil venaokrog in pozabil, da je obstal. Njegova duša se je zčila s pokrajino, v kateri je bil doma.

Krog in krog so ležala velika posestva in se svetile bele in rdeče pobarvane hiše. Daleč zgoraj med hribi pa je zagledal Kvidal, svoj dom. Tam je žive-la mati in petero bratov in se-ster. Okrog poslopj je bil kos obdelane zemlje, a poslopja sama so bila žalostno siva in maj-hna.

Da, enemu je dan goldinar, a drugemu krajcar. Iz roda v rod

so njegovi očetje garali tam zgoraj kot kočarji, ko pa je vr-sta prišla nanj, ni maral. Mogo-če je bila okrožna šola temu vz-rok? Ko jo je dovršil, se mu je zdelo, kakor da je spregledal. Kaj se prav za prav godi na sve-tu? Le pogled, kako so lepe hi-še bogatinov, a kako žalostne so sive kočje revežev. Vselej, kadar se je bližal domu, ga je po sili obšel sram. Stiskal je pesti: Nekoč se to mora spre-meniti. Na okrožni šoli so mu učitelji svetovali, naj nadaljuje z učenjem. Ne! Knjige so bile zabavne, vendar rajši je miza-iril in delal na polju in travniku. Kaj ni zlagal pesmi? kako ne. Vendar s tem ne bo izpreme-nil Kvidalu v veliko posestvo.

In to je hotel doseči na tem svetu.

Toliko časa je silil očeta, da je odkupil kočjo in svet, ki je spadal k njej. Od tedaj je bil Kvidal samostojno posestvo. Ali pa so se poslopja zato kaj spre-menila? Ali ga mar niso vsa de-kleta gledala po strani. češ: Molči, ko si pa samo iz kočje na Kvidalu! Silil je dalje in dalje v očeta, dokler ni vzel pri ban-ki posojila, da bi zgradil nova poslopja. Eden od sosedov se je podpisal za poroka. Drugi ni

znal pisati, pa je rekel: "Pod-piši me, kamor je treba." Oče je tako napravil. Ko pa je do-bil denar, se je oni sosed zbal odgovornosti in prelomil besedo. Zadeva je prišla pred so-dišče in oče je bil obsojen zara-di ponareditve podpisa. Ko pa je prišel lensman ponj, ga je našel v skednju obešenega.

Mladi človek je znova obstla, se pogladil z roko preko čela in se trpko nasmehnil. Sužnji ne smejo sanjati o tem, kako bi postali gospodje. Le pogled, kaj se je zgodilo z očetom, ko se je pognal, da bi se povzpelo malo višje. Omahnil je. V blato z njim. Veliki gospodje so se morebiti zabavali in smeja-li. Ampak tu stoji človek, v ka-terem tli in ki spi velikokrat s stisnjenimi pestmi. Iti mora kljub vsemu. Oče in stari oče in vsi drugi sužnji pred njimi morajo dobiti zadoščenje.

Denarja! Treba je dobiti de-narja. Ribolov na Lofotih ni dal štiri leta nič. Hodil je za cele mesece mizarit. Stanoval je v luknji na dvorišču, nikdar si ni privoščil niti najmanjše zabave in jed si je nosil domov. Življenje je bilo tako pusto, da bi bil jok. In vendar, ali si je prišlužil kaj denarja? Kak gol-

dinar, ki ga je mati potrebova-la za davke, za dolg v banki, za lastno preživljanje in preživlja-nje otrok. Veliko posestvo? Prav. Prinesel denarja! Tisti, ki ga je moral zaslužiti, je bil Mor-ten. Vendar, ali more še kaj več kot garati od jutra do več-er?

Obraz mu je bil neprenehoma napet od volje. Oči so nemir-

no iskale povsod izhoda. Ko je stopal, so njegovi koraki bili ka-kor udarci kladiiva. Nekoč mora, mora iti.

"Počakaj no, kaj ti je hudič za petami?"

Morten se je ozrl. Za njim je prihajal učitelj Jo Berg, v sivi obleki iz grobege sukna in s tr-dim, črnim klobukom.

(Dalje prihodnjič.)

Veselo sporočilo

VSEM NAŠIM NARODNIM DOMOVOM, GOSTILNICAARJEM, TRGOVCEM in POSAMEZNIKOM

Dospela je spet nova zaloga zelo užitnih in slastno tečnih vin iz štajerskih gor in tako iz tržaških in ister-skih vinogradov. V steklenice so natočena ta vina v Sloveniji za izključno Drenikovo razprodajo v državi Ohio. To so zdrava in zrela slovenska vina iz rodne domače zemlje.

DRENİK BEVERAGE DISTRIBUTING, Inc.
23776 LAKELAND BLVD.
EUCLID, OHIO

JOHN DRENİK,
predsednik

Tel.:
RE-1-3300

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

Razprodaja ob koncu meseca V ČETRTEK SAMO EN DAN

Razprodaja ženskih Full-Fashioned

Nylon nogavic, 2 para za \$1

15 denier, 51 in 60 gauge. Tretje vrste. Čisto modne nogavice, ki vam bodo do-bro služile.

Regularno 39c otroške Triple Roll

Bobbie nogavice 5 za \$1

Otroške Triple Roll Bobbie nogavice. V beli in drugih barvah. Drugovrstne v vrednosti 39c. Zelo dober kup.

69c in 79c — Razprodaja ženskih

Rayon hlačk, 2 za \$1

Ženske rayon hlačke v vseh priljubljenih krojih. Prvovrstne, nekoliko nepravilne v vrednosti 69c in 79c.

Regularno 1.79 — Razprodaja deških

Športnih srajc \$1

Deške športne srajce s kratkimi rokavi. Broadcloth ali crepe. Nimamo vseh za-porednih mer.

Reg. 39.98-59.98 Importirane italijanske

Namizne lampe 14.95 in 19.95

Prekrasne "Capo De Monte" namizne lampe z dekorativnim senč-nikom. Importirane iz Italije.

Regularno 17.99 in 19.95 vseh vrst

Volneni površniki \$11

Res dober kup po tej nizki ceni! Lepa izbira krojev in barv. Nimamo vseh mer.

Regularno 3.99 in \$5 razprodaja ženskih

Letenskih oblek \$2

Popolna razprodaja letenskih oblek! Ni vseh mer in barv. Lepa izbira krojev po tej res nizki ceni.

Regularno 3.98 — Končna razprodaja

Letenskih kril \$1

Krasni rožnato-pisani cotton in rayon gabardine. Dober kup. Samo majhne mere.

Regularno 1.99 in 2.99 — Končna razprodaja

Cotton hlačk \$1

Križaste, progaste in enobarvne. Iz tr-pežnega cottona, denima ali twilla. Mere 10 do 16.

Regularno 5.95 saten in rayon 1- in 2-delne

Kopalne obleke \$2

Ljubke satenaste in rayon kopalne ob-teke. Eno ali dvodelne. Samo 32 mere.

Regularno 8.95 — Končna razprodaja

Finih dežnih plaščev \$5

Samo 47 po tej nizki ceni. Ni vseh mer. Lepa izbira barv.

Samo 50 — Pastelnih, finih rayon

Gabardine kostumov \$9

Samo 50 po tej čudoviti ceni. Prekrasne barve. Ni vseh mer. Cena izredno nizka.

Regularno 1.99 — Razprodaja perfektnih

Ročnih torbic \$1

Lepa variacija stilov in barv. Nekatere nekoliko nepravilne. Izvrsten kup. Oče-njene za končno razprodajo. Ogledje si jih.

plus 20% Fed. davka

Regularno 6 za \$1 razporejenih

Moških robcev 10 za \$1

Moški robci s satenasto borduro in gladkim robom v beli barvi. Tudi z barvno borduro. Izvrsten kup.

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom K. S. K. J. po 4½% obresti

nečlanom po 5½% obresti

na zemljišča in posestva

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnicno odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-353 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

Naznanilo in Zahvala

Globoko užalosteni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminul naš ljubljeni soprog in oče

Michael Sterbentz

Pokojni je bil rojen v Starem Trgu ob Kolpi dne 24. marca 1895. V Ameriko je prišel leta 1913.

Zatisnil je svoje oči dne 25. julija 1953. Pokopali smo ga pa dne 29. julija 1953 iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida in potem na Kalvarijo.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom zahvalimo Father Baz-niku za opravljeno sveto mašo zadušnico in za spremstvo na Kal-varijo.

Zahvalo naj prejmejo vsi, ki so prišli pokojnika kropit. Hvala tudi za avtomobile, maše in cvetlice.

Toplo zahvalo naj prejmejo tudi nosilci krste, društvo Naprej št. 5 SNPJ in John Krebel, tajnik od društva za ganijivi govor ob krsti na Kalvariji.

Zahvala tudi bratu Petru Sterbentz, ki je prišel iz Kanade. Zahlujoči ostali:

KATHERINE STERBENTZ, soproga
WILLIAM, sin
HELEN, hči

Zapušča tudi očeta MIHAELA in brata JOZEFA v Jugoslaviji
Cleveland, Ohio, 26. avgusta 1953.

1905

1953

Naznanilo in Zahvala

Zalostnega ter potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminul naš ljubljeni sin in brat

Joseph Zakrajšek-Zachary

ki je umrl dne 26. junija 1953 v Tampa, Florida, odkoder je bilo truplo prepeljano v Cleveland, Ohio.

Pokojni je bil rojen dne 8. maja 1905 v Clevelandu, Ohio.

Pogreb se je vršil dne 1. julija 1953 iz pogrebnege zavoda Frank Zakrajšek in Sinovi v cerkev sv. Vida. Pogrebno sveto mašo zaduš-nico je daroval Rev. Louis B. Baznik. Po pogrebni sv. maši pa je bilo truplo prepeljano na pokopališče Kalvarija ter ondi položeno k zemeljskemu počitku.

Tem potom se zahvalimo Rev. Louis B. Bazniku, ki je opravil pogrebno sveto mašo ter spremil pokojnika iz pogrebnege zavoda Frank Zakrajšek in Sinovi v cerkev sv. Vida in od tam na pokopa-lišče Kalvarija, vse do njegovega groba.

Dalje se zahvalimo Rev. Francis M. Baragi za obiske in navzoč-nost pri pogrebnih sv. maši, kakor tudi Rev. Victor N. Tomcu, ki je prišel molit z člani društva Dvor Baraga, katoliških Borštarnjev, ka-kor tudi društvu za-naklonjenost.

Iskrena zahvala vsem, ki so poklonili toliko lepih vencev ob krsti pokojnega. Enako vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj njegove duše.

Hvala vsem, ki so dali na dan pogreba svoje avtomobile; prav tako tudi onim, ki so prišli pokojnika kropit, ko je počival na mrtvaškem odru ter onim, ki so se udeležili pogrebne sv. maše in pokoj-nika spremili na njegovi zadnji poti.

Zahvala pogrebnege zavodu Frank Zakrajšek in Sinovi za vzor-no vodstvo pogreba ter vso poslugo ob smrti dragega pokojnika.

Končno hvala vsem, ki so kaj dobrega storili ob njegovi smrti ter nam pomagali.

A Ti, ljubljeni sin in brat, počivaj v miru in lahka naj Ti bo gruda te Tvoje rojstne domovine; duši Tvoji blagi pa večni mir, ki Ti ga iz vsega srca želimo. Bog Ti daj sveti raj in nam vsem srečno in veselo snidenje nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

TEREZIJA BESENICAR, mati
WILLIAM in LADDIE, brata

Cleveland, Ohio, 26. avgusta 1953.